

Subotnje jutro

Usudila bih se reći kako je u samoj ljudskoj prirodi to da smo puni predrasuda. Na temelju jednog pogleda spremni smo stvoriti cjelovitu sliku o nekome, makar smo i sami svjesni kako je ona nerealna. Nisam li u pravu?

Moja majka i ja svaki vikend (kad ja to mogu zbog školskih obaveza) odlazimo zajedno u kupnju. Bilo je to sasvim obično subotnje jutro, sunčano s mjestimičnom naoblakom, kako bi stručno rekao Vakula. Nikad nisam voljela tu subotnju nabavu. Majka bi desecima minuta razgledavala sve najnovije deterdžente za pranje rublja jer baš je izašla nova Lenorova linija, makar na kraju ne bi kupila nijednog jer kod kuće ima još pola boce. Žene! Ovim putem svečano obećajem da ću se svim silama truditi da ne budem takva u budućnosti. Kako bih sve to skupa malo ubrzala, preuzela sam stvari u svoje ruke pa otišla po onaj kilogram mrkve koji je stajao na popisu. Dok sam čekala u redu za vaganje, odjednom me dotakla nečija topla ruka. „Pa tko bi to sad mogao biti?“ prostrujalo mi je glavom u roku od jedne milisekunde. Bila je to neka djevojčica. Nisam je poznavala. Gledala je u mene prodornim, ali vedrim očima. Smiješila mi se. Htjela je izgovoriti nešto. Njena su se usta micala, ali su riječi bile mrmljave i meni nerazumljive jer joj se jezik stalno uplitaio među zube i klizio van iz njenih usta. Znala sam da najvjerojatnije ima Downov sindrom. Pogledala sam već mnoštvo filmova čiji su glavni likovi imali upravo ovaj sindrom, pričala s majkom i prijateljima o tome. Ali sada, kada je ta djevojčica stajala predom, nisam znala kako bih reagirala. Preplašila sam se. Samo sam se kiselo nasmiješila, brže-bolje ustuknuvši te hitrim korakom tražeći majku koja je još uvijek „visjela“ na odjelu sa sredstvima za pranje rublja. Putem sam se osvrnula da vidim kako je djevojčica reagirala na moj odlazak. Neka ju je žena bila držala za rame, a ona je prstom pokazivala prema meni. Taj me događaj potaknuo na razmišljanje. Osjećala sam se veoma loše. Možda nisam trebala pošto bi većina ljudi reagirala isto kao i ja. Drugačiji su danas bauk. Ali ja nisam željela da je to tako i u mom slučaju.

Naša profesorica iz psihologije jednom nas je prilikom pitala jesmo li zainteresirani za rad s djecom s određenim razvojnim poremećajima. U pitanju su bile različite radionice u kojima se zajedno s njima izrađuju različite stvari, poput čestitki, božićnih kuglica, glinenih posudica ili obojenog stakla. Smatrala sam to odličnom prilikom da naučim kako raditi i kako se ponašati s djecom koja su možda drugačija od mojih ostalih vršnjaka. Stoga sam se zajedno s još nekoliko drugih djevojaka iz svog razreda odlučila priključiti tom projektu.

Prva se radionica održala u vrijeme adventa. Bila je subota pa sam ovaj put morala preskočiti nabavu sa svojom mamom. Bila sam malčice nervozna. Ušavši u predvorje škole, dočekalo nas je desetak djece. Neki su bili baš poput mene i nikad ne bih rekla da boluju od nečega. No, neki su bili u kolicima. Njihove su ruke mlitavo visjele iznad metalnih kotača. Nisu ih mogli micati. Mnogi su teškim mukama podizali čak i vrat. Preplavio me osjećaj neugode. Ne, nisam se osjećala ugodno u njihovom društvu. Ali željela sam to promijeniti, stvarno sam željela. Vidjela sam da se neke cure ponašaju sasvim normalno, prilaze im bez straha, obraćaju im se, oni im uzvraćaju smiješkom. Odšetala sam do jednog stola. Na njemu se nalazilo nekoliko listova presavijenog kartona, podloga za čestitke koje su bile namijenjene da ih ukrašavamo zajedno s ostalom djecom. Prišla mi je neka gospođa i pružila mi boje i salвете kojima su se izrađivale čestitke. Pojasnila mi je kako se to radi dok su za moj stol dolazila neka od one djece. Bila sam zadužena za rad s Anom. Ona je bila u kolicima. Unatoč tome što je bila moja vršnjakinja, bila je duplo manja i niža od mene. Dala bih joj 8 godina. Nije mogla govoriti, nije mogla micati rukama i prstima. Ali oči su joj sjale tolikim veseljem kada sam joj u ruku stavila jednu tubu s bojom te joj pomogla da na čestitki nacrtá snjegovića. I kada je taj snjegović bio gotov, smijala se tolikim žarom, kao što se smiju djeca koja za Božić pod borom nađu najskuplju i najljepšu igračku koju su toliko željeli. Predivno je koliko je malo nekome potrebno da bi bio iskreno sretan. A i ja sam se osjećala ispunjenije. Njezin osmjeh natjerao je i mene da se smiješim, opustio me. I dok sam se ja zabavljala s Anom, netko me zagrlio s leđa. Bio je to jedan dečko, David, jedan od onih na

kojima se poremećaj nije primjećivao. Želio me poljubiti. Neugoda se ponovno vratila; nisam znala što učiniti, kako ga odgurnuti od sebe. Ta ne mogu ga gurnuti, možda ga povrijedim. Srećom pa je uskočila jedna od starijih volonterki koje su bile s njima. „Nemoj se bojati maknuti ga od sebe, ti sebi moraš uvijek biti na prvome mjestu.“ poručila mi je. Klaudija, jedna od mojih kolegica iz razreda, kao svoju „štićenicu“ dobila je djevojčicu s autizmom. Ona nije mogla govoriti niti nije razumjela što joj drugi pričaju. Nije željela raditi čestitke poput ostale djece, već je držala Klaudijinu ruku i šetala s njom po učionici. Dolazila bi do nas te pljeskala o naše pružene ruke. Nije ništa govorila, nije se čak ni smijala. Samo je pljeskala. „Kako li je samo njezinoj majci? Ona nikad nije čula da je njeno dijete zove „mama“. Čak i kada kaže svom djetetu da ga voli, ono je ne razumije.“ mislila sam. Ali u onim filmovima koje sam gledala, roditelji bi najčešće govorili: „Kakvo je da je, to dijete moje je dijete i ja ga volim i želim baš ovakvo kakvo jest.“ Tada sam postala svjesna kako svako biće dolazi na ovaj svijet da bi ga učinilo ljepšim kakvo god ono bilo te je roditeljska dužnost da se bori za nj i učini sve kako bi njegov život bio ispunjen i dobro proživljen. Nakon dva sata roditelji su počeli dolaziti po svoju djecu. Sve njih krasio je smiješak. Smiješak za koji smo mi bili zaslužni. Potrošivši tek dva sata, nekome smo uljepšali čitav dan, ako ne i tjedan. A uljepšala sam ga i sama sebi.

Za otprilike mjesec dana održala se druga radionica. Ovaj put osjećala sam se puno opuštenije nego prvi put. Čak smo pjevali i plesali. David je ponovno bio najaktivniji, no ovaj put nije dolazio do mene. Nekoliko je puta pokušao pobjeći. U razgovoru s jednom od volonterki saznala sam kako to često radi. Bježi te se izgubi i ne zna se vratiti. Stalno ga treba držati na oku što je sve veći teret njegovim roditeljima. Vjerojatno će ga morati smjestiti u dom.

No, koliko god težak bio rad s njim, nadam se kako ćemo njemu, kao i svima ostalima svojim malim doprinosom uljepšati teško djetinjstvo. Još uvijek se nisam u potpunosti riješila neugode. Bila sam na samo dvije radionice, ali bit ću uključena u ovaj projekt i dalje jer nikad ne znate što sudbina donosi vama.

Ime i prezime: Jelena Sajko
Kontakt broj: 0919774653
E-mail adresa: jelena.sajko99@gmail.com
Naziv škole: Srednja škola Krapina
Usmjerenje: opća gimnazija, 2.a